

Tisdag 28 januari 2020

KULTUR NÖJE 3



Vikten av civilkurage kommer att åskådliggöras i Alexander Ekman's (t h) nya verk enligt Micael Bindefeld (t v).

FOTO: ANDERS WIKLUND/TT

Ekman: "Vi måste skärpa oss!"

FÖRINTELSEN

"Vanmakt" heter det nya verk som koreografen och regissören Alexander Ekman gör med utgångspunkt i Förintelsen. För att finansiera det får han årets Bindefeldstipendium på 500 000 kronor.

Under 15 år har Alexander Ekman skapat koreografier för världskompanier som Cullberg, Nederlands Dans Theater och Kungliga Operabaletten.

Men nu har han lämnat de stora danshusen. För att komma vidare i sitt konst-

närliga uttryck väljer han i stället mindre scener "med råa ramar i stället för guld" även om han fortfarande arbetar tillsammans med dansare. Han har dessutom bestämt sig för att vara regissör snarare än koreograf. – Jag har gått in i min egen

akt II som jag brukar säga, jag har blivit lite äldre, jag fyller 36 i år, och känner att jag nu vill skapa min egna projekt.

Just nu är han i slutskedet av arbetet med en helt ny föreställning om manipulation, "Kuckel", som får urpremiär på Orienteatern i Stockholm 27 februari. Tillsammans med sin parhäst från förr, dramaturgen Carina Nildalen, har han också börjat jobba med "Vanmakt", ett slags installations- och allkonstverk som ska framföras på konsthallen Artipelag i Stockholm i höst. – Det kommer att handla

om vanmakt och hur den uppstår, och då pratar vi inte om vanmakten som Förintelsens offer upplevde, utan det handlar om vanmakten som driver människor i en och samma riktning, som gör oss hjälplösa utan att vi märker det, förklarar han.

Budskap från politiker, samhällsdebattörer och medier om olika hot tenderar att göra människor rädda, resonerar Ekman. Problemen upplevs som oöverstigliga.

– Det skapas en känsla av hjälplöshet och i det läget söker man sig till en enkel retorik och leds i en riktning

på grund av det. "Vanmakt" kommer att handla om det. – Vi vill påminna om det som hände i vår historia. Nu måste vi skärpa oss så att det inte händer igen!

På Förintelsens minnesdag i går, i år 75 år efter befrielsen av Auschwitz-Birkenau, tog han emot stipendiet från Micael Bindefelds stiftelse, i år på 500 000 kronor – pengar som ska användas till verket.

Som koreograf har Alexander Ekman gjort sig känd för sin lekfullhet. Han tycker om att skapa världar vilket han tänker göra även på Artipelag. Trots att verket inte rik-

tigt har tagit form ännu vet han att "Vanmakt" ska inbegripa filmprojektioner i olika och helt nya former, men också dans. Han vill även göra publiken delaktig.

– Leken är ganska intressant även här för den skapar gemenskap och det är någonsans det som är viktigt, att komma ihåg att vi är samma allihopa, att dra bort fokuset från våra skillnader, och det kan man göra genom lek, det skulle vara jättebra att hitta sätt i det här rummet där vi kommer ihåg det.

"Vanmakt" får urpremiär i Artipelags artbox den 23 oktober.

Erika Josefsson/TT

Så uppmärksammas Förintelsens minnesdag

Runt om i landet arrangeras utställningar och manifestationer. I Stockholm hålls en minnesceremoni på Raoul Wallenbergs torg och Forum för levande historia har ett sökbart kalendarium för arrangemang Sverige runt.

● Årets minnesutställning på Forum för levande historia heter "Jag kom ensam – Judiska flyktingbarn i Sverige" och handlar om 500 judiska flyktingbarn som kom till Sverige genom räddningsaktionen Kindertransport i slutet av 1930-ta-

let och fick bo i svenska familjer.
● En rad nya böcker ges ut, däribland:
● "Överlevarna" av Bernd Hermele och Cato Lein som under två år rest runt i Skandinavien för att dokumentera de överlevande som

fortfarande är i livet.
● "Det var jag som skulle dö", av Natalie Verständig Axelius.
● Fyra noveller om Förintelsen, utgivna av Novellix.
● "Intill slutet vill jag vittna", Victor Klempers dagböcker 1933-1945 (återutgivning). (TT)

Bindefeldstipendiet

● Micael Bindefelds stiftelse till minne av Förintelsen har sedan 2015 delat ut stipendier till konstnärer och andra som på olika sätt förmedlat kunskap om Förintelsen.
● I fjol gick stipendierna till två bokprojekt: Natalie Verständig Axelius roman "Det

var jag som skulle dö", baserad på hennes morfar Samuels minnen från Förintelsen Även Anders Rydell och bokförlaget Novellix fick pengar för att översätta och ge ut noveller av överlevande författare som tidigare inte funnits på svenska. (TT)